

จุดประกายธุรกิจยั่งยืนด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ในฐานะประธานกรรมการมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นประธานการประชุมเชิงปฏิบัติการ “จุดประกายธุรกิจยั่งยืน... ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และปาฐกถาพิเศษเรื่อง “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของภาคธุรกิจเอกชน” ณ ห้องราชดำเนิน โรงแรมรอยัลปริ้นเซส หลานหลวง

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล กล่าวว่า ธุรกิจต้องอาศัยวัตถุดิบซึ่งมาจากทรัพยากรธรรมชาติ โดยองค์การสหประชาชาติทำนายว่า ในอีก ๓๐ ปีข้างหน้า ประชากรโลกจะมีจำนวน ๘,๐๐๐ ล้านคน ขณะที่ทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ลม ไฟ ถูกใช้ไปเพื่อการบริโภคและการผลิตต่างๆ ร้อยละ ๓๐ ตลอดจนการกระตุ้นให้มีการบริโภคเพิ่มขึ้นด้วยการตลาดและโฆษณา กลายเป็นสังคมบริโภคนิยม ก่อให้เกิดการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ จนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจปี ๒๕๕๐ และลุกลามไปทั่วโลก ดังนั้น หากองค์กรต่างๆ ยังคงทำธุรกิจที่มุ่งแต่แสวงหากำไร ทำลายสิ่งแวดล้อม ทุจริตคอร์รัปชัน หรือไม่มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรับผิดชอบต่อสังคมในฐานะที่เป็นสมาชิกของโลกใบนี้ จะไม่มีทรัพยากรธรรมชาติไว้ให้ลูกหลานของเราในอนาคต

อย่างไรก็ตาม ขณะนี้มีหน่วยงานอย่างเช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ของบริษัทที่เป็นสมาชิก เพื่อร่วมกันผลักดันให้สมาชิกมีการบริหารจัดการที่ดีในการทำธุรกิจ โดยได้ตระหนักถึงความพอเพียง มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีเหตุมีผล ซึ่งจะช่วยให้การทุจริตคอร์รัปชันจะลดน้อยลง นำไปสู่วัฒนธรรมแห่งความโปร่งใส จึงขอให้ภาคธุรกิจเอกชนร่วมกันดูแลและขับเคลื่อนวัฒนธรรมดังกล่าวให้แพร่ออกไปอย่างกว้างขวาง

การดำเนินชีวิตหรือธุรกิจตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต้องเริ่มที่ความเชื่อ ต้องมีความศรัทธาก่อน โดยขณะนี้กระทรวงอุตสาหกรรมได้จัดทำมาตรฐานอุตสาหกรรมเศรษฐกิจพอเพียงสำเร็จแล้ว ซึ่งเป็นที่น่าภูมิใจมาก และอยากให้ประเทศไทยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นเป้าหมายของประเทศในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ให้สังคมไทยสามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเตือนให้ตั้งสติ เราจะเป็นอย่างไรต้องไตร่ตรองให้ดี เนื่องจากสภาพแวดล้อม ดิน น้ำ ลม ไฟ หรือคน ในแต่ละประเทศไม่เหมือนกัน ดังนั้นการเลือกกิจกรรม หรือการประกอบธุรกิจ ต้องให้สอดคล้องกับภูมิประเทศ และที่สำคัญคือเรื่องความพอประมาณ ต้องรู้จักประมาณตน และเครื่องมือในการประมาณตนก็คือ การประเมินตนเอง ประเมินธุรกิจ ประเมินความเสี่ยง ประเมินทรัพยากรนั่นเอง

นายอิสระ ว่องกุศลกิจ ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคธุรกิจเอกชน กล่าวถึงความคาดหวังของการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่า จากประสบการณ์หลายสิบปีในวงการธุรกิจ พบว่าหลักการบริหารธุรกิจสมัยใหม่ยังไม่สามารถนำไปสู่การพัฒนาธุรกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืนได้ เนื่องจากหลักการเหล่านั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานของผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม และยังมีมุ่งหวังการสร้างกำไรระยะสั้น ในขณะที่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเน้นประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมเป็นส่วนสำคัญของกันและกัน ก้าวหน้าเติบโตไปพร้อมๆ กัน และสร้างประโยชน์สุขร่วมกัน จึงเชื่อว่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะช่วยเพิ่มคุณค่าทางธุรกิจ เป็นทางรอดของธุรกิจของสังคมไทยและของโลกในระยะยาว

นอกจากนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธรงค์ กันตะบุตร หัวหน้ากลุ่มวิจัยภาวะผู้นำ วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล บรรยายเรื่อง “การประยุกต์ใช้มาตรฐานธุรกิจเศรษฐกิจพอเพียง” ว่าจากการทบทวนการศึกษาขององค์กรธุรกิจแบบยั่งยืนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงทั้งในและต่างประเทศพบว่า ตัวชี้วัดที่สามารถบอกว่าธุรกิจใดเป็นเศรษฐกิจพอเพียง คือ **ค่านิยมร่วมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของคนในองค์กร** เนื่องจากเป็นตัวผลักดันกิจกรรมทางธุรกิจทั้งหมดขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับหลักการทรงงานในเรื่อง “**ระเบิดจากข้างใน**”

โดยค่านิยมร่วมหลักของธุรกิจเศรษฐกิจพอเพียงคือ **ภูมิคุ้มกัน ความเพียร ความพอประมาณ การแบ่งปัน และการพัฒนาภูมิสังคม** ทั้งนี้ จากการศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่องในหนึ่งทศวรรษ พบว่า องค์กรธุรกิจที่ดำเนินธุรกิจตามมาตรฐานเศรษฐกิจพอเพียง มีผลประกอบการที่แข่งขันได้ในตลาดและมั่นคงในระยะยาว มีความเสี่ยงในการประกอบการต่ำ โดยสามารถตอบรับการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนวัตกรรมในสินค้า บริการ และกระบวนการทำงานสูง จึงสามารถรักษาสถานะความเป็นผู้นำหนึ่งในตลาดได้ตลอดเวลา และมีความน่าเชื่อถือของตราสัญลักษณ์สูง ซึ่งเป็นผลมาจากการสร้างประโยชน์สุขให้สังคมอย่างต่อเนื่อง

ต่อจากนั้น เป็นการเสวนาเรื่อง “การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ” โดยมีผู้ร่วมเสวนาประกอบด้วย นายวัฒนา โอภาณนทอมตะ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่อาวุโส บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) นายศุภนิธย์ มานะจิตต์ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่กลุ่มงานองค์การสัมพันธ์ กลุ่มมิตรผล และ ดร.วัชรมงคล เบญจธนะฉัตร ประธานกรรมการ บริษัท บารูมดีไซน์ จำกัด ดำเนินรายการโดย นางสุวรรณี คำมั่น เลขาธิการมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทั้งนี้ การประชุมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน ๗ องค์กร ได้แก่ เอสซีจี บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัท โตชิบา ประเทศไทย จำกัด บริษัท เบทาโกร จำกัด (มหาชน) บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) และกลุ่มมิตรผล รวมถึงเครือข่ายที่ร่วมประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีแนวทางขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในองค์กรธุรกิจและขยายผลสู่เครือข่ายไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนเป็นการสร้างเครือข่ายระหว่าง ๗ องค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ บริษัทเครือข่าย ๓๕ แห่ง มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (มพพ.) และ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)